

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز پنجشنبه ۵ آذر ماه ۱۳۲۱

فهرست مطالب :

۳ - موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه

۱ - تصویب صورت مجلس
۲ - بقیه شور لایحه متمم بودجه و تصویب آن

(مجلس سه ربع ساعت قبل از ظهر بریاست آقای بیات نایب رئیس تشکیل گردید)

صورت مجلس روز سوم آذر ماه را آقای (طوسی) منشی خواندند

[۱ - تصویب صورت مجلس]

ملك مدنی - عرض كنتم بطوریکه در جلسه قبل هم متذکر شدم راجع بدو ماده ای که به کمیسیون مراجعه شده بود اینک کمیسیون بودجه گزارش تهیه و بعرض مجلس رسانیده است میخواستم پیرو تقاضای جلسه پیش استدعا کنم آقایان موافقت کنند که امروز این لایحه متمم بودجه زودتر بگذرد و خبر های کمیسیون بودجه مطرح شود و این کار تمام شود (صحیح است)
نایب رئیس - ماده الحاقیه ایست که پیشنهاد شده .
ماده الحاقیه پیشنهادی آقای صفوی :

نایب رئیس - آقای دکتر تاجبخش در صورت مجلس نظری دارید ؟
دکتر تاجبخش - خیر قبل از دستور عرض داشتم .
نایب رئیس - پس در صورت مجلس نظری نیست ؟
(اظهاری نشد) صورت مجلس تصویب شد .
جمعی از نمایندگان - دستور دستور .
نایب رئیس - آقایان پیشنهاد دستور می فرمایند .
آقای ملك مدنی راجع بدستور فرمایشی دارید ؟

این مذاکرات مشروح یکصد و سیزدهمین جلسه از سیزدهمین دوره قانون گذاری (مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۵)

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده است

غائبین بی اجازه - آقایان : انجمنی - تولیت - دکتر ضیاء - نوبخت - موقر - اورنگ - ریگی - ارکانی - گودرز نیا - مشیر دوانی - نصری - امیر ابراهیمی - فاطمی - دبستانی - جهانشاهی - آصف - سلطانی - صادق وزیری - مقدم - پناهی - اردبیلی - کامل ماکو - دیر آمده گان بی اجازه - آقایان : رضوی - اکبر - نیک پور - امامی - نصر تیان - بوداهیان .

ماده الحاقیه زیر را به قانون متمم بودجه پیشنهاد مینمایم:
ماده الحاقیه وزارت راه مکلف است معادل کارنامه عملیات از مطالبات مقاطعه کارها کسر و پس طرز رسیدگی طلب عمل و کارگرها را پرداخته و از مطالبات مقاطعه کارها کسر نماید.
نایب رئیس - آقای صفوی.

صفوی - متأسفانه لایحه متمم بودجه خیلی طولانی شده و همانطور که وزارتخانه ها در موادی که مربوط بآنهاست و هنوز تصویب نشده خیلی دچار مضیقه هستند همینطور مجلس شورای ملی هم معطل شده است این جا بنده توضیح مختصری را عرض میکنم که بیشتر طول و عدم تصویب و تأخیر تصویب لایحه متمم بودجه بیشترش مربوط بدولت بوده است چون اول يك موادی را آوردند و دادند و آن مواد در کمیسیون بودجه مورد بحث و مطالعه واقع شد بعد يك مواد دیگری آوردند و دادند که هر کدام مربوط به يك قانون مخصوصی بود. این بود که در مجلس شورای ملی در اطراف اینها بحث زیادی شد و مطالعات زیادی شد و طول کشید لیکن تأخیر تصویب این لایحه مربوط بمجلس نبود این توضیح را خواستم عرض کنم. ضمناً راجع به تأمین تبصره پیشنهادی بنده وقتی که ماده دوازده قانون متمم بودجه در مجلس مطرح بود بنده راجع بمقاطع کاران و مطالباتی که عملیات و کارگران از مقاطعه کاران داشتند مطابق کارنامه هائی که بآنها میدهند عرایضی کردم. مقاطعه کاران در نقطه های دور دست يك عملیاتی را استخدام می کنند يك کارتهائی هم بآنها با اسم کارنامه میدهند و هفته بهفته آنها را امضاء میکنند و این ها سند عمده است که کار کرده است برای مقاطعه کار. آنوقت کارشان کنه تمام شد حسابشان را مقاطعه کاران با وزارت راه تصفیه می کنند. ولی کارنامه ها همانطور در دست عمده ها باقی مانده و طلب شان را هم نگرفته اند چنانچه در بوشهر این طور شده است بمقدار زیادی مطالبات عملیات باقی مانده است. يك بقیه کارنامه فرستاده اند نزد بنده و خواهش کرده اند که از وزارت راه بخواهم که این مطالبات را از مقاطعه کارها گرفته و بآنها بدهند وزارت

راه هم البته يك حسن نیتی دازد که مقاطعه کار حسابش را گرفته و رفته این بود که بنده پیشنهادی کردم کارنامه که در دست عملیات هست و باامضاء مقاطعه کاران رسیده است این مطالبات را وزارت راه از مقاطعه کاران کسر بگذارد و بآنها بدهد بعداً بحساب آنها منظور نماید آقای مخبر کمیسیون و وزیر دارائی وقت هم قبول کردند بعد چون يك تبصره دیگری قابل توجه شد و رفت به کمیسیون آن تبصره پیشنهادی بنده متأسفانه معلوم نشد در کمیسیون چه شد این بود. که در این جا يك پیشنهادی به عنوان ماده الحاقیه تقدیم کردم و با آقای مخبر محترم کمیسیون بودجه هم صحبت کردم حالا چون آقای معاون وزارت دارائی تشریف دارند خواهش میکنم ایشان راجع باین پیشنهاد دومرتبه اظهار موافقت بفرمایند که رفع این اشکال از عمل مقاطعه کاران بشود.

مخبر کمیسیون بودجه (آقای اعتبار) - عرض کنم که این پیشنهاد را که فرمودند آقای صفوی در ماده دوازده بطور تبصره پیشنهاد شد. از طرف آقای کاظمی وزیر دارائی وقت و بنده هر دو قبول شد حالا در کمیسیون بودجه بنده مطلع نیستم که چه عملی روی شده ولی در هر حال این يك مطلبی است صحیح و يك عملی هم هست که وزارت راه هم این کار را میکند. برای اینکه این کار بیشتر مرتب شده باشد بنده موافقت میکنم و قبول میکنم این را بصورت ماده الحاقیه برای اینکه تبصره دیگر موضوع ندارد چون ماده دوازده تصویب شده. بصورت الحاقیه باشد بنده قبول میکنم دولت هم سابقاً این را قبول کرده است باین جهت حرفی ندارم.

نایب رئیس - خود ایشان هم بعنوان ماده الحاقیه پیشنهاد کرده اند.

بعضی از نمایندگان - دومرتبه بخوانند (بشرح سابق خوانده شد)

یمین اسفندیاری - اجازه میفرمائید بنده يك توضیحی راجع باین موضوع بدهم؟

نایب رئیس - نمیشود آقا. رأی گرفته میشود باین ماده الحاقیه (ماده الحاقیه پیشنهاد آقای صفوی) آقایانی که موافقت اظهار موافقت بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. اجازه میفرمائید راپورت کمیسیون بودجه راجع بدو ماده قرائت بشود؟ (صحیح است)

گزارش کمیسیون بودجه:
ماده الحاقیه مربوط بمنافع کارخانجات و جریمه آن که طبق قانون قبل از صدی دوازده نباید تجاوز کند در کمیسیون بودجه مطرح چون این موضوع محتاج مطالعات بیشتری بود و لازم بود با شرکت دولت و گرفتن اطلاعات کافی در این باب تصمیم عادلانه گرفته شود و از طرفی هم مطالعه کافی وقت بیشتری را لازم دارد و با احتیاجی که با تمام قانون متمم بودجه و اجرای آن است کمیسیون بودجه اینطور معتقد شد که مجلس موافقت نماید قانون متمم بودجه تمام شود و این ماده را استثنائاً پس ازمشورت با دولت و مطالعه کامل جدا گانه خبر آنرا بدهد. و اما راجع بماده ۵۷ بر طبق تقاضای دولت و آقای مخبر به کمیسیون ارجاع گشته کمیسیون بودجه با ماده پیشنهادی خود بدون تغییر موافق و با نظر اصلاحی دولت موافقت ندارد.

نایب رئیس - پیشنهاد اولیه را که موکول کردند بیعد که راپورتش داده شود.

فراقی - اجازه میفرمائید؟

نایب رئیس - مخالفتی داشتید؟

فراقی - مخالف با این گزارش هستم.

ملك مدنی - اجازه میفرمائید توضیحی بدهم.

نایب رئیس - نوبت آقای انوار است. آقای انوار -

انوار - نظر باینکه هم مجلس علاقمند است باین که

متمم بودجه بگذرد و هم مورد احتیاج وزارتخانه ها است و بنظر بنده از مجلس قصوری مشاهده نشده است بنابراین این ماده در مجلس روز سه شنبه طرف توجه شد و رفت بکمیسیون جریان همیشه این است که ماده ای که در مجلس مطرح میشود و میرود بکمیسیون کمیسیون یا رد میکنند یا قبول

میکند و ثانیاً بمجلس شورای ملی گزارش می دهد اما چون این ماده خیلی کثیرالبحث بود باین معنی که در اطراف این باید بحث کامل بشود نمایندگات کارخانجات هم باشند وزیر پیشه و هنر هم باشد حتی وزیر داد کستری را هم در نظر گرفتیم که باشد تا در واقع يك قانون تامی نوشته بشود برای منافع کارخانها که نه تعدی بکنند و نه مورد افراط و تفریط واقع شود از جهت تعدیل و از جهت تحقیق کردن به این موضوع نسبت بجنبه مجازاتیش وزارت داد کستری و وزارت دارائی نسبت بجنبه مالیش هایش و نسبت به پیشه و هنر از جنبه صنعتیش در نظر گرفتیم دعوت شوند و مطالعه دقیق بشود این بود که کمیسیون بودجه چنین مصلحت دانست و این طور رأی داد و تقدیم مجلس هم کرد. گزارشش را که اگر اکثریت مجلس شورای ملی رأی بدهد این ماده علیحده بحث شود و علیحده صحبت بشود این است که خواهش میکنم مجلس رأی بدهد قانون متمم بودجه را تمام بکنند و بدهند بدولت بعد این موضوع مستقلاً مورد بحث قرار گیرد.

نایب رئیس - آقای ملك مدنی

ملك مدنی - عرض کنم برای اینکه آقایانی که این پیشنهاد را امضاء کرده اند علاقه مند هستند خواستیم يك توضیحی بدهم شاید آقایان قانع بشوند و مطمئن باشند که کمیسیون بودجه کاملاً موافق است در این موقع که این پیشنهاد مورد توجه مجلس شورای ملی واقع شده يك فرمولی پیدا کند که جلو گیری از اجحافات بشود و بطور قطع این عقیده کمیسیون بودجه است نظر آقایان هم غیر از این نیست این گزارشی که کمیسیون بودجه بمجلس شورای ملی داد برای این بود که يك عمل خیلی یا مطالعه شده باشد که در نتیجه هم نظر آقایان تأمین شود و بالاخره يك عمل مفیدی باشد و بطوریکه آقای وزیر پیشه و هنر فرمودند قابل اجرا باشد و بشود عمل کرد این موضوع در کمیسیون مورد بحث واقع شد ضافاً باینکه همه آقایان مسبقاً هستند این قانون متمم بودجه طرف علاقه همه است يك عده مردم مبتلی به شان است. امروز در روزنامه يك نفر

متقاعد يك نفر عضو بازنشسته مقاله نوشته بود که من از اول سال تا حالا حقوق بازنشستگی نگرفته ام يك عده عضو هستند که از اول سال تا حالا حقوق بازنشستگی نگرفته اند و اجازه پرداخت هم داده نشده و تا آخر تصویب لایحه متمم بودجه نتیجه اش این میشود که بالاخره مردم با تکلیف باشند روی این نظر بود که کمیسیون بودجه این گزارش را داد و برای دوشنبه آتیه کمیسیون بودجه را خبر کردیم آقای وزیر پیشه و هنر هم تشریف میآوردند سایرین هم زحمت میکشند و تشریف میآوردند و آنجا يك چیز مفیدی پیشنهاد میکنیم و خبرش را بمجلس شورای ملی هم میدهیم هیچ اشکالی هم ندارد بنابراین خواهش میکنم آقایان موافقت بفرمایند که قانون متمم بودجه امروز تمام شود آن هم گزارشش تقدیم خواهد شد (صحیح است)

نایب رئیس - آقای روحی .

روحی - بنده عرض مفصلی ندارم . آقایانی که امضاء کرده اند قصدی جز رفاه و آسایش عامه و اینکه تا این پایه تعدی این کارخانه ها که بایستی برای سهولت و آسایش مردم کار کنند پایشان را فراتر نگذارند ندارند ما هیچوقت بدی آنها را نمیخواهیم و همیشه توفیق آنها را میخواهیم که بخدمت ادامه بدهند و کار کنند و کشور را از این بدبختی در این موقع واقعا برهانند ولی با سود صدی صدی دویست صدی سیصد این مقدور نیست برای مردم (صحیح است) با همین بدبختی و بیچارگی که مردم دارند يك کارگر يك جفت خوراب نمی تواند بخرد آنوقت بنام گرانی تعدی میکنند . بنده پیشنهادی کردم که کمیسیون بودجه مکلف باشد در ظرف ده روز این خبر را به مجلس بدهد حالا هم که میفرمائید این قانون متمم بودجه ما به الابتلاء کشور است بنده عرضی ندارم ولی خواهش میکنم که قبول بفرمائید و کمیسیون را مکلف بفرمائید که در ظرف ده روز این خبر را به مجلس شورای ملی بدهند (صحیح است)

نایب رئیس - آقای طباطبائی

طباطبائی - بنده آقا در این باب نظرم با کمیسیون بودجه کاملا موافق است چون این موضوع اجحاف و تعدی بعضی از کارخانجات نسبت باجناس مسئله ای نیست که قابل

تردید باشد (ببین اسفندیاری - بلندتر بفرمائید ما هم بشنویم) عرض کردم موضوع گرانی بعضی از محصولات و تعدی بعضی از کارخانجات البته طوری است که نمیشود در آن باب انکار و تردید کرد . (صحیح است) آقا توجه بفرمائید علت اینکه آن قانون صدی دوازده را دولت نتوانست اجرا کند برای این بود که مطالعه نشده بود و اطرافش را ندیده بود در اصل مطالب هیچ اختلافی نیست ولی در طرز اجراء صحبت است آخر باید طوری کرد که يك کارخانه ای که الان در مملکت است در این موقع مهم مردم از آن استفاده نکنند ما يك قانونی بگذاریم باعجله و بی مطالعه که تا از اینجا بیرون رفت اجرا نشود و یا طوری باشد که دست وبال مردم را به بندد و يك مشکل دیگری ایجاد نکند فایده ندارد آقا ملاحظه بفرمائید این قانون بعداً با نظر دولت و با مطالعه و دقت خود آقایان تنظیم شود و بیاید به مجلس شورای ملی و رأی داده شود و يك قانون صحیح و جامع الاطراف از مجلس شورای ملی بگذاریم قابل اجرا باشد مفید باشد بهتر است (صحیح است)

جمعی از نمایندگان - کافی است کافی است .

نایب رئیس - میفرمایند کافی است . پس قسمت دوم که ماده ۵۷ است مطرح میشود . ماده ۵۷

ماده ۵۷ - حقوق وزیران مشاور و رئیس کل خواربار کشور و مأمورین جدید آن و سازمان منع احتکار و همچنین مصارف اداره حفاظت اموال اتباع خارجی و دادگاههای املاک و اگذاری مادام که سازمان و اعتبارات مربوطه بآنها بموجب قانون دیگری تصویب نشده است از اعتبار دولت قابل پرداخت میباشد .

مخبر - موضوع رئیس کل خواربار اول در ماده بود بعد البته خود دولت تقاضا کرده است که این جمله رئیس کل خواربار حذف شود زیرا که آن قانونش در مجلس گذشته است و بودجه اش هم بمجلس شورای ملی تقدیم خواهد شد بنابراین رئیس کل خواربار و مأمورین جدید آن از ماده حذف میشود

نایب رئیس - پس اصلاح شده اش را بفرمائید .

مخبر - همان رئیس کل خواربار حذف میشود

نایب رئیس - همان فقط ؟

مخبر - بلی

نقابت - ماده اصلاح شده يك مرتبه قرائت بشود

مخبر - اینطور میشود قربان « حقوق وزیران مشاور و سازمان منع احتکار و همچنین مصارف اداره حفاظت اموال اتباع خارجی و دادگاههای املاک و اگذاری مادام که سازمان و اعتبارات مربوطه بآنها بموجب قانون دیگری تصویب نشده است از اعتبار دولت قابل پرداخت میباشد » پس رئیس کل خواربار و مأمورین جدید آن حذف شد

نایب رئیس - آقای اوحدی فرمایشی دارید ؟

اوحدی - بنده در آن قسمت که مسکوت ماند راجع بکارخانه ها عرض داشتم که تمام شد .

نایب رئیس - آقای دکتر ملک خاوه .

دکتر ملک خاوه - عرضی ندارم .

نایب رئیس - آقای نراقی .

نراقی - بنده هم در آن قسمت عرضی داشتم که اخذ رأی نشد و تکلیفش معلوم نشد .

نایب رئیس - ماده نداشت که رأی بگیریم گزارشی بود که قابل رأی نبود حالا آن پیشنهاد را ممکن است قرائت کنیم .

نقابت - کافی است آقا کافی است .

نایب رئیس - آقای ملک مدنی .

ملک مدنی - عرض کنم موقعی که این ماده در مجلس شورای مطرح بود مذاکره شد راجع به بازرسی نخست وزیری که گزارشش در مجلس مطرح بود از طرف معاون وزارت دارائی پیشنهاد شد و مخبر هم موافقت کرد و آمد به کمیسیون بودجه و در کمیسیون بودجه مطرح شد . کمیسیون بودجه با این نظر موافقت نکرد برای اینکه از اول سال بازرسی کل کشور را کمیسیون حذف کرد و مؤسسه زائلی دانست دیگر گفتند که این بازرسی لازم نیست زیرا

گفتند که نخست وزیر اجازه دارد که در هر موقعی که لزوم پیدا کند بازرسی کند و بازرسی مخصوصی دیگر لازم ندارد و نخست وزیری هم در تمام قسمت وزارتخانه ها که بازرسی دارند نظر دارد و میتواند بازرسی کند بنابراین این لزوم ندارد که ما يك مؤسسه و اداره بنام بازرسی نخست وزیری (صحیح است) درست کنیم و بالاخره يك بودجه و يك پولی داده شود (صحیح است) بنده خواستم این نظر کمیسیون را بعرض آقایان برسانم (صحیح است)

نایب رئیس - آقای انوار .

انوار - بنده خواستم توجه بدهم آقای اعتبار را که این ماده به حقوق رئیس کل خواربار چه مربوط است در صورتی که این وزارت خواربار مدتی است مشغول شده است و وزارتخانه شده و بودجه علیحده دارد دیگر در این ماده سازمان منع احتکار و خواربار و اینها موضوع ندارد این را خواستم توضیح بدهند که این ها را که نوشته اند از اعتبارات دولت از کجا تأمین میکنند ؟

مخبر - این قضیه با اطلاع خود آقای اردلان بوده است در جلسه قبل صحبت شده احتیاج دیگر ندارد باین جهت رأی بگیریم .

نایب رئیس - آقای مؤید احمدی .

مؤید احمدی - خاطر محترم آقایان مستحضر است که سابقاً اعتبار دولت برای خرجش هر سه ماه چاپ می شد و بین آقایان نمایندگان منتشر میشد ولی الان مدتی است این قسمت از بین رفته است و حالا ما داریم رأی میدهیم که از اعتبار دولت این خرج ها را هم بپردازند در حالی که نه خرجش را میدانیم و نه دخلش را این است که بنده استدعا میکنم که هر سه ماه یکمرتبه لافل و زازتخانه ها صورت خرج و اعتبار دولت را به مجلس شورای ملی بدهند (صحیح است)

مخبر - این نکته را که آقای مؤید احمدی فرمودند در کمیسیون بودجه هم مورد توجه شد در کمیسیون بودجه به وزارت مالیه هم تذکر داده شد که این عمل را نکنند وزارت

مالیه هم موافقت کرد که همان عمل که سابقاً هم معمول بوده است مجدداً تجدید بکند.

نایب رئیس - آقای طباطبائی.

طباطبائی - عرض کنم چون دونه از هیئت دولت اینجا هستند و بنده راجع باین دونه وزیر مشاور می خواستم صحبت کنم. در ادوار مشروطیت که مطالعه کردم و پرسیدم در ادوار مشروطیت گویا خیلی کمتر سابقه دارد و گویا یک مرتبه شنیدم سابقه دارد (فرخ - سه مرتبه) آنهم در فقرت بوده و در غیاب مجلس شورای ملی بوده است. حالا دو نفر وزیر مشاور هست حقوق این دو نفر هم در این ماده ۵۷ تأمین شده است اجازه خواستم دولت در این باب توضیح بدهند که این دو نفر وزیر مشاور چطور وزیر هستند؟ آیا مسؤلیت دارند یا ندارند؟ مسؤلیت مشترک دولت بین همه وزراء هست این دو نفر وزیر هم در آن مسؤلیت مشترک سهمی دارند یا ندارند؟ و بنده نفهمیدم طرز کار و طرز مسؤلیت و طرز رأی که اینها دارند در هیئت وزیران چه تأثیری دارد اگر کار ندارند پس مسؤل نیستند اگر مسؤل نباشند وزیر نیستند اگر وزیر نیستند پس حقوق نمیشود داد اگر دوباره بر گردیم بآن موضوع که بنده عرض کردم و مسؤلیت دارند پس این را توضیح بدهند.

نایب رئیس - آقای دکتر ملک زاده.

دکتر ملک زاده - بنده خواستم عرض کنم مسئله وزیر مشاور هم مخالفتی با اصول مشروطیت ندارد و سابقه دارد و این خودش یکی از ارکان حکومت ملی و اصول مشروطیت است. این نکته را هم تذکر میدهم که مسلماً این وزراء هم در مقابل سیاست عمومی و پلتیک ژنرال مملکت مسؤلیت دارند همان مسؤلیتی را که سایر وزراء در مقابل سیاست عمومی مملکت دارند اینها هم همان مسؤلیت را دارند فقط فرقی این است که آنها مسؤلیت برای کار خودشان دارند و اینها اداره ندارند.

وزیر پیشه و هنر و بازرگانی - بنده فقط یک نکته را خواستم عرض کنم و آن این است که در موارد فوق العاده در

به تفتیش نخست وزیری است که اظهاراتی شد. بنده در قسمت حذف تفتیش که تحت نظر وزارت دادگستری بود موافق نبودم چون در آنجا بقدر سر سوزن فائده نداشت که سهل است بلکه وجوداً هم مضر بود از برای تمام ادارات خصوصاً خود وزارت دادگستری از اینجهت حذف آن تفتیش کل کشوری را بنده موافق بودم از این طرف هم نظر دارم که تفتیش کل مملکتی بایستی یک وجود خارجی داشته باشد وزارتخانهها اگر خودشان یک تفتیشهایی دارند یک تفتیشهای اختصاصی است و راجع بامور اداری خودشان است اما یک کسی اگر بخواهد از یک وزارتخانه یک اداره شکایت بکند این حتماً بایستی یک مرجع مخصوصی داشته باشد برای خاطر اینکه اگر بنده از وزارت دادگستری شکایت بکنم ناچار می فرستند پهلوی مقمش خود وزارت دادگستری مقمش دادگستری هم هیچوقت حاضر نمیشود که بگوید وزارت دادگستری یا اعضاء دادگستری خلاف کرده اند و این شکایت را میگوید وارد نیست همینطور سایر جاها و میگویند این شکایت نسبت باین اداره یا وزارتخانه وارد نیست پس بایستی . . . .

سمعی - این سوء اداره است آقا

اوحدی - پس بایستی مقمش یک جنبه بی طرفی داشته باشد تا اینکه بتواند رسیدگی کند ببیند آیا این شکایت وارد هست یا وارد نیست. پس آن مرجعی که میتواند برای تفتیش یک حال بیطرفی را داشته باشد آن عنوانش فقط همان بازرسی نخست وزیری است پس خوبست آقایان موافقت بفرمایند که تفتیش نخست وزیری در ماده قید شود و برقرار شود با شخصی هم که ما کار نداریم.

یکی از نمایندگان - در هیچ مملکتی اینطور نیست.

نایب رئیس - آقای امیر تیمور

امیر تیمور - بنده موقعی اجازه خواستم که آقای تجدد راجع بمسئولیت دو نفر آقایان وزیران مشاور صحبت میکردند البته وقتی آنها قبول کار کردند و در هیئت وزیران وارد شدند بعنوان وزیر مشاور یا هر عنوان دیگر محرز است

که آنها مسؤلیت دارند و در مسؤلیت هیئت دولت و وزراء شریک هستند. راجع بموضوع تفتیش نخست وزیری هم که آقای اوحدی فرمودند البته کمیسیون هم این نظر را صحیح میدانند منتهی این قسمت تفتیش را حذف کرد حالا هم اگر دولت باز لازم بداند بازرشهای دیگری را باید لایحه تهیه و تقدیم مجلس بکند و مورد شور قرار بگیرد بودجه اش تعیین بشود محل مخارج آن تأمین بشود کمیسیون بودجه هم اظهار موافقت خواهد کرد.

عده از نمایندگان - کافی است مذاکرات

نایب رئیس - آقای بهبهانی

بهبهانی - عرضی ندارم.

نایب رئیس - رأی میگیریم بماده ۵۷ آقایان موافقین اظهار موافقت خواهند فرمود (اکثر برخاستند) تصویب شد مذاکره در کلیات است. آقای روحی فرمایشی داشتید بفرمائید. **روحی** - عرض کنم موقعی که بنده این جا در مجلس توضیحاتی دادم. آقای نجف بیرون تشریف داشتند حالا هم استدعا میکنم از ایشان آن قسمت راجع بکار خانات را هر چه زودتر گزارش رانتهیه کنند و بمجلس شورای ملی بدهند و من امروز در مجلس علنی اعلام میکنم که مسؤل این کار دیگر کمیسیون بودجه است و اگر بهمین پایه بماند و بشور زبان برسد و هر کس هر چه دارد بهر قیمت بردارد بیارود در بازار بفروشد این مسؤلیتس تاحالا بادولت بود از این ساعت متوجه مجلس شورای ملی است و کمیسیون بودجه هر چه زودتر باید خبر این موضوع را تهیه کنند و بمجلس بدهند و معطل هم نکنند و بنده را مجبور نکنند که هر روز و هر ساعت قبل از دستور این جا این موضوع را صحبت بکنم و وقت آقایان را ضایع بکنم.

مخبر - عرض کنم که مسؤلیت و کیل در مقابل و کیل صحیح نیست. (روحی - در مقابل مجلس) در مقابل مجلس هم سابقه ندارد (صحیح است) کمیسیون بودجه نظری ندارد و حقیقه می خواهد یک کار مفید و یک اقدام اساسی کرده باشد و می خواهد حقیقه یک کاری کرده باشد غنلی (صحیح است)

و با مطالعه کامل و کافی و البته این امر هم يك امر بازرگانی و تجارنی و فنی است از آقای وزیر پیشه و هنر هم درخواست کردیم در این قسمت ها که نظایری دارد و خود دولت هم کارخایه هایی دارد نظریاتی بدهند که در واقع يك کار خوب و نافی کرده باشیم (صحیح است)

نایب رئیس - آقای انوار

انوار - چون آخر وقت است لایحه متمم بودجه هم تمام شده بنده خواستم يك تذکر مختصری بدهم در مجلس بعد از آنکه بودجه وزارتخانه گذشت بعداً هر يك از وزارتخانه ها هر کدام يك تبصره این جا آوردند راجع بصرفه جوئی کمیسیون بودجه هم از نظریه معیشت نسبت بمستخدمین جزء و با ملاحظه و مطالعه اطراف کار اجازه داد از صرفه جوئی بحال آنهائی که زیر دست هستند يك ارفاقی بشود و کمک بشود برخلاف آنچه که بنده اطلاع پیدا کرده ام وزارتخانه ها که دست شان باز شده است شروع کرده اند يك مخارجی را که هیچ احتیاجی بآن ندارند می کنند مثلاً وزارت پیشه و هنر جدیداً دو اداره تأسیس کرده است که در سابق هم این کارها می شده است بدون اینکه اداره داشته باشند و آمده اند اداره تهیه کرده اند پی در پی وزارتخانه های دیگر هم این سابقه را خواهند گذاشت يك اداراتی را تأسیس خواهند کرد که از این صرفه جوئی هائی که باید بدرد بدبختی يك عده از فقراء بخورد برای تأسیس ادارات میرسد مثلاً يك اداره تأسیس شده است بنام اداره تهیه مواد اولیه و سایر احتیاجات در صورتیکه وزارت پیشه و هنر مدتهاست تأسیس شده و مواد اولیه و سایر احتیاجات هم عملی میشد و تهیه می کردند و بمصرف میرساندند حالا که چندین کرور بودجه شان است آمده اند و این تأسیسات زیاد را کرده اند يك اداره به این نام باز کرده اند یا در شرف ایجاد است اداره دیگری هم بنام تحویل و پخش محصولات است این ملت بیچاره باید خرور پول بدهد برای تحویل و پخش محصولات در صورتیکه قبل از اینها هم تحویل میدادند محصولات را و قسمت هم میشد در جاهائی حالا آمده و يك اداره

درست کرده اند يك تابلوئی هم درست می کنند با قلم درشت تحویل و پخش محصولات خوب این اداره لابد يك بودجه می خواهد يك مدیر کل می خواهد يك مدیر اداره می خواهد يك کارگزینی می خواهد افرادی هم استخدام میشوند آن نظر و حسن نیتی که ما نسبت بکابینه داشتیم و نسبت بوزراء داشتیم که نسبت بخرج قدری ملاحظه کند و به بند مملکت بچه روزی گرفتار است حالا روز بروز برخلاف نظری که در کمیسیون بودجه گرفته شده است قدمهائی بر میدارند باز می شنویم که مدیر کل درست میکنند باز می شنویم که اتومبیل تقدیم میکنند ما گفتیم آقا ادارات را کم کنید این همه ادارات عریض و طویل را چه احتیاجی داریم باز دارند زیاد میکنند نمیدانم وزراء چه نظر حسنی دارند باینکه بعقیده بنده مجلس میخواهد بودجه را تحت نظر بگیرد و دینار بدینارش را تحت نظر قرار بدهد اینها دست خودشان را باز کرده اند در سابق يك شخصی بود يك پادشاهی بود بطور حدت جلوی آنها را گرفته بود ولی حالا اینها دست شان باز شده است و هر طوری که میخواهند میکنند این را بنده این جا بعرض مجلس رساندم که قضاوت باید بکنند اینها را تعقیب بکنند که جلو خرج شان را بگیرند اینهمه اتومبیل برای چه؟ هر چه ما خواستیم اینها را محدود کنیم مگر محدود میشوند؟ دست قوی میخواهد.

وزیر بازرگانی و پیشه و هنر (آقای هژیر) - آقای

انوار فرمایشی فرمودند که بنده می دانم آنچه مربوط بوزارت پیشه و هنر بود يك مقدمه بود که مقصود شان این بود از آنجا بنی المقدمه برسند یعنی آن مطلبی را که متصل تکرار میشود راجع باتومبیل ها یا اینکه خیر چون چشمشان بمن افتاد خواستند راجع بوزارت پیشه و هنر يك بیانی يك مطلبی بفرمایند. عرض کنم که این موضوع دو اداره که فرمودند اصل موضوعش از اینجا برخاسته است که از بهمن ماه سال گذشته بر حسب تصویب نامه هیئت وزیران بنا بود که محصولات کارخانجات را وزارت پیشه و هنر بدهند با اداره کل پخش که آنها توزیع کنند همین عمل هم شد در وزارت دارائی

در باب بعضی اجناس بخصوص نخ شاهی و قماش و محصولات که بوزارت دارائی داده میشد شکایات زیادی شد گفتند که مقداری باقی مانده است در انبارها و داده نمیشود و بر ترتیب مرتبی بکسانی که بایستی بگیرند تحویل نشده وزارت دارائی هم بعد از مدتی مذاکره بالاخره انجام این امر را از وزارت پیشه و هنر خواستند یعنی يك تحمیلی شد بهش و برای اینکه این کار عملی بشود ناچار بود که يك کسانی را چند نفری را بگذارند که این وظیفه که از طرف وزارت دارائی برگردانده اش گذاشته شده است و تحمیل شده است انجام بدهد اما حالا میخواهید بفرمائید که ما بر گردانیم بوزارت خواربار و آنجا محول شود بنده عرضی ندارم که آنجا عمل کنند اما اگر تصور میفرمائید که این اداره همینقدر که دائرش باز اتومبیل و باز نمره و باز آن ترتیبی که میفرمایند تعمیم بدهند این که هنوز نشده است و قصاص قبل از جنایت راهم که آقایان تصدیق نمی فرمایند.

فراقی - پس سیصد نفر عضو در آنجا چه کاره اند؟

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

نایب رئیس - آقای مخبر فرهمند.

مخبر فرهمند - عرض کنم که بنده از روز اول با این طرز تنظیم این لایحه متمم بودجه باین شکل مخالف بودم که هر گونه مطالبی را تحت عنوان متمم بودجه از هر جائی وارد کنند و بنویسند توی این لایحه و اینطور اسباب معطلی را فراهم سازند با این حال برای سرعت گذراندن آنهم بنده موافق بودم که جلسات مجلس هر روز یا اگر هر روز نمیشود هفته سه روز باشد که این متمم بودجه از نقطه نظر آن موادی که لازم است و ضرورت دارد بگذرد چون بعضی از موادش هست که بنده مخالفم ولی با بعضی از موادش هم موافق هستم با این تفصیل بنده حالا من باب تذکر عرض میکنم که دولت این موضوع را در نظر بگیرد که هر مطلبی هر موضوعی يك قانون خاصی لازم دارد و باید بیک ترتیب منظمی بکمیسیون مخصوص بخودش برود و در اطرافش يك مذاکرات و مطالعاتی بشود بعد بیاید در مجلس

شور بشود و اگر مجلس تصویب کرد اجرا بشود والا هر نظری که بود از هر جائی يك ماده را بردارند در متمم بودجه بنویسند مجلس هم تأسی بکنند و هر کس هر نظری دارد يك ماده پیشنهاد بکنند این ترتیب صحیحی نیست بنده خودم از اشخاصی بودم که پرروز دیدم همه اش سنگ بسینه زده میشود که شهرداری طلبش را باید بگیرد ولی هیچکس هم منکر نیست که بگوید شهرداری هم طلب مردم را ندهد (صحیح است) بنده در جلسه قبل پیشنهاد کردم و قرائت هم شد اینجا ولی چون اکثریت نبود ماند و نمیدانم چطور شد که حالا خوانده نشد و تکلیف آن معلوم نشد.

طباطبائی - آن پیشنهاد هم برای همین بود که مطالباتش را بگیرد و بدهی هایش را بمردم بپردازد.

مخبر فرهمند - بالاخره آقامال مردم و طلب مردم راهم باید داد (صحیح است) هیچکس نیست که بگوید مال مردم را نباید داد (صحیح است) ده سال است دوازده سال است، پانزده سال است این مردم عده شان طلب دارند و بهشان نمیدهند و يك مخارجی هم میکنند. بعقیده بنده در اینکه اول باید پول مردم را بدهند بعد آن مخارج را بکنند حرفی نیست بعد اگر داشتند سایر خرج هارا بکنند موضوع دیگری که بود این بود که بنده خواستم تذکر بدهم پیشنهاداتی که در مجلس میشود باید بکمیسیون برود معمولاً پیشنهادات باید طبع و توزیع بشود و پیشنهاد دهنده راهم بکمیسیون بخواهند برود در اطراف پیشنهادش توضیح بدهد بعد خبرش به مجلس بیاید این عمل هیچ نشده است بایستی کمیسیون بودجه در نظر بگیرند که اگر چیزی هیچکس را لاقبل پیشنهاد دهنده را بخواهد و لاقبل دلایلش را گوش بکنند برای قبولاندن یا فکر یا نظرش را بگیرند یا قانعش کنند بعد خبرش را بدهند به مجلس شورای ملی در هر صورت بنده خواستم تذکر می دادم که شهرداری بایستی طلب مردم را بدهد حالا اصراری هم ندارم که پیشنهاد بنده خوانده شود و درش رأی گرفته شود مسترد میدانم. **نایب رئیس** - کمان میکنم این پیشنهاد راه حل ندارد

برای اینکه نسبت بدولت و وزارتخانهها میشود این رأی را داد ولی نسبت بشهرداری هر کس از شهرداری طلب داشته باشد طلبش را میگیرد باین جهت بنده گمان نمیکنم قابل رأی باشد (صحیح است) آقای ملک مدنی

ملک مدنی - بنده خواستم یک توضیحی عرض کنم در جلسه گذشته بنده عرض کردم کمیسیون بودجه تصمصم گرفته است که هر وزارتخانه یک مدیر کل داشته باشد در جراید دو مدیر کل نوشته شده بود حالا یا بنده اشتباه گفته باشم یا روزنامهجات اشتباه کرده اند (یک نفر از نمایندگان یا نظریاتی داشته اند) بلکه یا شاید نظریاتی داشته اند باین جهت بنده خواستم عرض کنم که کمیسیون بودجه تصمصم گرفته و این را بطور قطع تصویب کرده است که هر وزارتخانه یک مدیر کل بیشتر نداشته باشد و خواهش میکنم که وزراء این قسمت را رعایت بکنند که ما مجبور نشویم سؤال بکنیم از دولت (روحی - استیضاح) برای اینکه این یک مسئله اساسی است و نظر مجلس شورای ملی بوده است باید دولت این را بموقع اجرا بگذارد همینطور هم راجع به اتوموبیل که قرار شده صورت داده شود این هم باید عمل بشود.

نایب رئیس - آقای طوسی

طوسی - بنده در اینموضوع هیچ میل نداشتم وارد صحبت شده باشم، در متمم بودجه، از دو نظر، یکی از نظر سرعت تصویب و یکی دیگر البته نظریات دیگری هم بود ولی دو نکته را لازم میدانم تذکرأ بعرض مجلس شورای ملی برسانم. فرمایش آقای وزیر پیشه و هنر راجع باقایان وزرای مشاور بود بنده هر قدر دقت کردم از آنچه ایشان فرمودند برای این کارهای آقایان وزرای مشاور (خودشان البته مردمان بزرگی هستند) جز اینکه بگوئیم برای هیئت وزراء هستند چیز دیگری نیست این یکی یکی دیگر اینکه بنده اصل شصت و دوم متمم قانون اساسی را تذکر میدهم به آقایان؛ اصل شصت و دوم میگوید: عدۀ وزراء را بر حسب اقتضا قانون معین خواهد کرد. بنده همچو قانونی

ندیدم به مجلس شورای ملی بیاید و تصویب شده باشد که بتوانند یک یا دو نفر وزرای مشاور تعیین کنند.

رفیعی - آقا آن مسئله تمام شد دنبال کردن برای چه؟ آن تصویب شده مگر اینکه دوباره خواسته اند حرفی زده باشند.

نایب رئیس - آقای طباطبائی

طباطبائی - عرض کنم حالا که کلیات این لایحه مطرح است و فرصتی هست (یک نفر از نمایندگان - فرصت که نیست) بلکه آقا فرصت مختصری، چون عرض مختصر است خواستم عرض کنم وقتی ما اینجا تأمین کردیم طلب مسلم شهرداری را دولت مکلف است از بابت خرجهایی که شده است برگرداند آنها را تماماً بشهرداری چون این عمل امیدوارم بزودی خواهد شد من خواستم بدوات تذکر بدهم که این راه عمل شهرداری را از آن خیابان کاخ و حوالی قصور یک قدری سرش را برگردانند باین سمت شهر (صحیح است) تا بحال که هر چه پول گیرش می آمد میبرد آنجاها زیر خاک میکرد حالا بعد از این امیدوارم یک خرده بیاید اینطرف شرق و جنوب شهر و این مجاری پر از زباله و کثافت و میکرب را که از توی آب می رود بیاید توجه بکنند ببینند و این پولها را باز به نحو دیگر به عناوین دیگر ببهانه های دیگر ببرد آنجاها باز خرج کند و باز بعد از پنج سال دیگر به فهمیم با آن قصور سخته شده است و این کثافت کاری های دیگر که میشد. این یکی دوم راجع به اتوموبیل های دولتی بود در روزنامه دیدم که یک کسی نمره های اتوموبیل های دولتی را (آقایان دیگر حالا میتوانند تشخیص بدهند) که توی خیابانها خانواده های آقایان را میبرد این سمت و آن سمت و بنا بر اینها منتشر میکرد. یک اتوموبیل را بنده دیدم در خیابان لاله زار که چندین خانم سوار بود و نمره اش ۸۳ بود حالا دیگر آقایان خودشان میدانند مال کجا بود اینها را خوبست یک ترتیبی برایش بدهند این اتوموبیل مال دولت است برای کارهای دولتی است (امیر تیمور برای ضرورت است) برای ضرورت است اینها را جمع کنید

یکجا یک کارا برایش درست کنید هر وقت کاری دارند تلفن بکنند صدا بکنند برود مأموریتش را انجام بدهد برگردد آنجا نه اینکه یک اتوموبیل به من رئیس اداره بامدیر کل بدهند و آن کارهایی که میکردم حالا هم بکنم. تا بحال تشخیص داده نمیشد که مال خود اوست یا نه حالا اتوموبیل مارک دولتی رویش است در جلو و از عقب هم علاماتی دارد که این مال دولت است تویش کیست زن و بچه و خانواده آن آن وزیر است که صبح میبرد مدرسه ظهر میبرد مدرسه عصر می برد شهربان پس فردا هم موقع اسکی بازی است که معمول شد است سر این اتوموبیلها از لشکرک درمی آید این را خواهش میکنم که دو نفر از وزراء که اینجا هستند توضیح بدهند

وزیر پیشه و هنر - بنده خواستم عرض بکنم در باب

اتوموبیلها مدتها است که نظر مجلس شورای ملی متوجه این موضوع بوده است یک اقدامات قطعی هم شده است قریب با جراهم هست که جلوتمام آن اجحافانی که تصور می فرمائید در این کار هست گرفته خواهد شد و همان نظر اصلی که فقط برای کار اداری استفاده شود اجرا خواهد شد (کافی است)

نایب رئیس - آقای ثقة الاسلامی

ثقة الاسلامی - آقای طوسی راجع به وزرای مشاور صحبت کردند بنده اجازه خواستم توضیح بدهم این آقایان وزرای مشاور اشخاصی هستند که واقعا از افتخارات این مملکت هستند. ایشان هم این دونفر را باصواب دید و صلاح دید مجلس و درخواست داخل کابینه شده اند مخصوصاً میخواستیم این جاسوء تفاهم نباشد دولت و ملت رهین منت آنها هستند که اینها داخل در کابینه هستند روزی مشاور هستند و دولت و ملت اطمینان بایشان دارد.

نایب رئیس - آقای منشور

منشور - بنده بر حسب اتفاق در مرخصخانه دولتی رفتم گردش کنم دیدم وضع آن مرخصخانه بان تمیزی و نظیفی که ما انتظار داشتیم نبود البته با آن بیانی که آقای وزیر بهداشت سابقاً فرمودند ما هم خیال میکردیم که اقدامات خوبی شده باشد که اقلامریضخانهها هم بهتر شده باشد ولی باز دیدم همانطور هست و بوی تعفن و کثافت بطوری در آنجا هست که نمیشود وارد شد. این یک قسمت بود یک قسمت دیگر هست که ماهروز می بینم و توجه نمی کنیم این نرخ سلامتی ها و همه اینها است که باید دارای یک تنظیماتی باشد. اگر آقایان توجه فرموده باشند نه شهرداری نه شهر بانی باین قسمتها توجه نمیکنند. با اینکه اینجا تذکر داده شد توجهی نمیکنند و همچنین وسایط نقلیه در همین شهر بقدری کم شده است که هر کس باید یکساعت و یکساعت و نیم دو ساعت بایستد که سوار اتوبوس بشود در این قسمت نظر بنده بیک فکری رسید که خیلی مفید است ساعت ادارات را که از ساعت هشت قرار داده اند تا سه بعد از ظهر یک قسمت را باید ساعت هشت قرار بدهند و یک قسمت ساعت هشت و نیم یک قسمت نه و همینطور بعد از ظهر که مختلف باشد که بتوانند همه سوار اتوبوس بشوند و اتوبوسها هم بهمه قسمتهای شهر برسند.

نایب رئیس - رأی گرفته میشود بمتمم بودجه آقایانی که موافقت ورقه سفید خواهند داد

(اخذ رأی و شمارش آراء شده نتیجه بطریق زیر حاصل شد) ورقه سفید ۷۰ ورقه امتناع ۵ ورقه کبود ۱

نایب رئیس - قانون متمم بودجه با کثرت هفتاد رأی تصویب شد.

اسامی موافقین: آقایان: روحی - فرخ - مویید - رفیعی - دکتر لقمان - اقبال - جلائی - اعتبار - شهابنک - مؤید احمدی - حسین زهری - دکتر نفیسی - ملک مدنی - نیکپور - فریدونی - امامی - نائینی - طوسی - نوایزیدی - گرگانی - اصفهانیان - آزادی - ملک زاده آملی - مجد ضیائی - مهندس - منصف - عزیزی - ساکینیان - گیو - مکرّم افشار - پارسا - ابراهیم سمیعی - حمزه تاش - یمن اسفندیاری - ذوالقدر - معتضدی - معدل - دکتر سنگ - افشار - دکتر طاهری - بهبهانی - مسعودی خراسانی - معتصم سنگ - فرمانفرمائیان - لاریجانی - ثقة الاسلامی - یار احمدی - رضوی - رحمت سمیعی - نقابت - آقاسید یعقوب - دکتر قزلایاغ - دادور - فروهر - عطاءالله پالیزی - مهدوی - طباطبائی - صفاری - معینی - کاررونیان - مؤید قوامی - ناصری - هدایت الله پالیزی - خسرو شاهی - محمد تقی شیرازی - لبقوانی - دکتر قاسم غنی - فرشی - اوحدی - فیاض - مخالف: آقای دشتی. ورقه سفید علامت امتناع ۵

وزیر پیشه و هنر - خاطر آقایان مستحضر است اخیراً بقدری در نرخ های مختلفه اجناس مواد اولیه که برای کارخانجات لازم است و همچنین در کرایه باربری تفاوت زیادی حاصل شده است بطوریکه هیچ مناسب با آن پیش بینی هائی که در موقع تنظیم بودجه کشور میشد کردنیست باین جهت بعضی از کار های کارخانه ها و معادن دچار زحمت شده از طرف دیگر نه ممکن بود که یک اعتبار جدیدی بکارخانجات و معادن داده شود و نه ممکن بود که بعداً این کار را بکنیم منتها این کار را کردیم که از بعضی از کار های درجه دوم که در موقع پیش بینی بودجه کل کشور در نظر گرفته شده و جزو بودجه گذاشته شده بشود صرف نظر کرده و بتوانیم سایر کار هائی که در درجه اول اهمیت است بمصرف کار های مهمتری که اعتبارش کمتر است مصرف کنیم این لایحه اش تنظیم شده بکمیسیون میرود.

نایب رئیس - به کمیسیون مربوطه مراجعه میشود .
 آقای معذل .
 معذل - وزارت خواربار که تشکیل شده کمیسیونش در مجلس تشکیل نشده بنده پیشنهاد میکنم برای وزارت خواربار کمیسیونی تعیین شود .
 نایب رئیس - البته در موقع انتخاب کمیسیونها انتخاب خواهد شد . اگر هم لازم باشد ممکن است قبلاً اقدام بشود ولی حالا راجع بشغبات است .
 مؤید احمدی - اجازه میفرمائید باشد برای جلسه بعد چون عده هم کافی نیست .
 نایب رئیس - اجازه میفرمائید جلسه را ختم کنیم جلسه آتیہ یکشنبه ساعت سه قبل از ظهر (مجلس نیمساعت بعد از ظهر ختم شد)
 نایب رئیس مجلس شورای ملی - بیات

قانون

متمم بودجه - ال ۱۳۲۱ کشور

ماده اول - پنجاه میلیون ریال پیشیز موضوع ماده سوم قانون نهم اسفند ماه ۱۳۱۵ به پنجاه و چهار میلیون و نیم ریال مقرر میشود .
 ماده دوم - وزارت کشاورزی مجاز است بدون رعایت تشریفات مزایده در فروش نهال و بذور مطابق بهائی که از لحاظ بسط امور کشاورزی تشخیص میدهد بکشاورزان و مالکین فروخته و همچنین در صورت لزوم بطور رایگان بآنها بدهد .
 ماده سوم - وزارت کشاورزی مجاز است منحصرأ برای هزینه بهره برداری کارخانجات چایسازی املاک و اگذاری مبلغ یک میلیون و پانصد هزار (۱۵۰۰۰۰۰) ریال از بانک کشاورزی بعنوان وام دریافت و اصل و بهره آنرا تا آخر سال ۱۳۲۲ از درآمد کارخانه ها مسترد دارد .
 ماده چهارم - دولت مجاز است هر یک از کارخانه ها و بنگاههای معدنی و صنعتی و بازرگانی و کشاورزی خود را که مقتضی بداند طبق اصول بازرگانی اداره و بهره برداری نماید - مقررات اداری و استخدامی و مالی که برای تأمین این مقصود لازم باشد بموجب آئین نامه هائی که با موافقت وزارت دارائی بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید تعیین خواهد گردید .
 هر یک از کارخانه های وزارت جنگ نیز که بمناسبت جنبه عمومی آن دولت مصلحت می بیند بهمین طریق اداره شده و در صورت لزوم دریافت تا مبلغ ده میلیون ریال برای سرمایه بهره برداری این کارخانه ها از بانکهای دولتی مجاز است . ترازنامه سالیانه و حساب سود و زیان کارخانه های مذکور باید تا آخر شهریورماه سال بعد تنظیم و برای تفریغ حساب بکمیسیون بودجه مجلس شورای ملی پیشنهاد شود .
 ماده پنجم - وزارت دارائی مجاز است در سال ۱۳۲۱ و در اول هر سال موجودی حساب درآمد و هزینه مقدماتی ثبت اسناد و املاک را بدرآمد عمومی انتقال داده و در جریان سال هر وقت درآمد حساب مذکور برای پرداخت هزینه هائی از آن محل کافی نباشد مبلغی متناسب با احتیاج از تنخواه گردان خزانه داری کل بآن حساب وام داده و در موقع انتقال موجودی حساب سالیانه بدرآمد عمومی وام را از موجودی واریز و بقیه را بدرآمد عمومی منتقل نماید .
 ماده ششم - ماده ۸۹ قانون ثبت اسناد بطریق زیر اصلاح میشود .
 ماده ۸۹) از درآمد حاصل از حق الثبت صاحبان دفتر و دفتریارها بترتیب زیر سهم خواهند برد :
 تا ششصد ریال درمئه نصف - از ششصد و یک ریال تا چهار هزار ریال نسبت بمازاد ششصد ریال یک پنجم . از چهار هزار و یکریال تا ده هزار ریال نسبت به مازاد از چهار هزار ریال یک دهم و از ده هزار و یکریال تا بیست هزار ریال نسبت بمازاد از ده هزار ریال یک بیستم .
 ماده هفتم - وزارت دارائی مجاز است اراضی خالصه پشتکوه و لرستان را غیر از آنچه که بموجب قانون مصوب ۲۸ مهرماه ۱۳۱۱ تاکنون بطوائف الوار و اگذار شده یا خواهد شد طبق مقررات قانون فروش خالصجات و قرضه های فلاحتی و صنعتی مصوب ۱۷ دیماه ۱۳۱۲ بفروش رسانده و بهای آنرا بطوریکه قانوننهم مزبور مقرر داشته است دریافت و صرف نماید .

ماده هشتم - وزارت دارائی مجاز است حقوقی را که بموجب احکام قطعی برای دولت در املاک خالصه‌ای که منال آنها طبق قانون ۲۰ اسفند ۱۳۰۶ فروخته شده مسلم باشد ارزیابی نموده و بهمان بها بمالکینیکه املاک نامبرده را خریدارند یا قائم مقام آنها با قسط پنج ساله بفروشد.

ماده نهم - وزارت دارائی مجاز است کلیه حقوق دولت بر املاک خانکهدان و مزارع چرك - جلال آباد واقع در دهستان خضر فارس در مقابل مبلغ ۸۸۲۶۴۰/۵۰ ریال بر عایای آن محل صلح نموده و نیز شش دانگ مزرعه باغدانچه خالصه را بمبلغ ۸۵۰۰۰ ریال بآنها فروخته ربع مجموع دو فقره و جوه بالا را که برابر مبلغ ۲۴۱۹۱۰/۱۲۵ ریال است دریافت و بحساب مخصوص فروش خالصجات بخزانة داری کل بفرستند و بابت مبلغ ۷۲۵۷۳۰/۳۷۵ ریال بقیه هم سند ثبتی از رعایا بگیرد که با وثیقه گذاردن عین املاک مورد معامله و بهره سنوائی آن از تاریخ انجام معامله بهفت قسط که در حدود ۱۰۳۶۷۵ ریال میشود در مدت هفت سال بپردازند.

ماده دهم - وزارت دارائی مجاز است در مواردی که مقتضی بداند جرائم و زیان دیر کرد مالیاتهای غیر مستقیم را که مؤدیان بجهانی موفق نشده‌اند در سر رسید مقرر مالیات خود را بپردازند بخشوده و از این اختیار نسبت به ۱۳۲۰ نیز میتواند استفاده نماید.

ماده یازدهم - از نظر پیشرفت امور کشاورزی و رفاهیت حال کشاورزان و رعایا مجلس شورای ملی بوزارت دارائی اجازه میدهد بموجب ماده ۷ قانون متمم بودجه ۱۳۲۰ کلیه بقایای تا آخر سال ۱۳۱۹ املاک و مستغلات و باغات خالصه دولتی و رودخانه ها و مراعی و جنگل و نخيلات واقعات در تمام کشور و همچنین بندر و حق الارض و پیش پرداخت مربوط بخالصه های مزبور اعم از آنهائیکه از مجاری قانونی و دادگاه های مربوطه مورد تعقیب واقع و دادنامه قطعی رسمی راجع بآنها صادر شده و یا نشده باشد بترتیب زیر تصفیه نماید:

- ۱ - بقایای رعایا و زارعین خالصه از اجاره بها و حق الارض و آب بها و بندر و مساعده و غیره در صورتیکه مجموع بدهی سنوائی آنان تقداً و جنساً از ده هزار ریال تجاوز ننماید از دفاتر مربوطه حذف شود.
- ۲ - بدهی رعایا و زارعینی که میزان کل آن از ده هزار ریال تجاوز کند طبق ماده ۷ قانون متمم بودجه ۱۳۲۰ رسیدگی و واریخت گردد.

ماده دوازدهم - دولت می تواند در مورد قراردادهای مقاطعه کاری ساختمانی و راه سازی که تا آخر شهریور ماه ۱۳۲۰ منعقد نموده است و بعلت فرس ماژور یا بدستور دولت یا بقاء مهلت مقرر در قرارداد تا آخر شهریور ۱۳۲۰ خانمه پیدا نکرده تجدید نظر نماید در صورت اقتضا ارقامی را که با وضع کنونی متناسب باشد در فهرست بها منظور دارد حد اکثر بهای جدید بهر حال نباید از ده درصد بهای باقیمانده کار نسبت باصل قرارداد تجاوز نماید.

تبصره ۵ - مقاطعه کاران دست اول مکلفند تفاوتی را که بترتیب بالا بدست می آورند با مقاطعه کاران جزء منظور نموده و عمل کنند و دولت نظارت در اجرای این تکلیف خواهد نمود.

ماده سیزدهم - بمنظور تشویق آبیاری و توسعه کشاورزی در خوزستان از تاریخ اول فروردین ۱۳۲۱ کلیه مواد نفتی مورد مصرف موتورهای آبیاری خوزستان از مالیات مواد نامبرده بخشوده میباشد.

ماده چهاردهم - دولت مجاز است با پیشنهاد وزارت دارائی در آئین نامه های موضوع ماده ۱۳ قانون افزایش

حقوق کارمندان دولت تجدید نظر نماید.

ماده پانزدهم - از اول ۱۳۲۱ اضافه وظیفه بازنشستگی موضوع ماده ۹ قانون ۶ آبان ماه ۱۳۲۰ از درآمد صندوق بازنشستگی پرداخت میشود.

ماده شانزدهم - اشخاصی که مطابق قانون مخصوص با حقوق بازنشستگی و یا وظیفه زائد از حد مقرر در قوانین استخدامی بازنشسته شده یا بعد از این بازنشسته شوند و مجدداً بخدمت رسمی برگردند خود و ورثه ایشان مطابق مقررات عمومی از حقوق بازنشستگی و وظیفه استفاده خواهند نمود و آنچه زائد از حد مقرر در قوانین استخدامی بایشان داده میشود است بحساب نخواهد آمد.

ماده هفدهم - وزارت دارائی مجاز است خدمت آقای ویلیام هنری رابرتس تبعه انگلیس را که بعنوان حسابدار متخصص دولت برای نظارت در درآمد فرستاده ها و فروش محصولات نفتی شرکت نفت انگلیس و ایران بموجب قانون هفتم آذر ماه ۱۳۱۶ برای مدت سه سال از ۲۳ مرداد ۱۳۱۶ استخدام شده از تاریخ ۲۳ مرداد ۱۳۱۹ برای مدت سه سال دیگر تمدید و حقوق نامبرده را از تاریخ تمدید تا آخر مدت سه سال بقرار ماهی یکصد لیره و ۹۶۶ ریال بپردازد.

ماده هیجدهم - مجموع حقوق و مزایای کارمندان و مستخدمین هر يك از شهرداریها که درآمد آنها يك میلیون ریال و بیشتر باشد از صدی پانزده و چنانچه کمتر از آن باشد از صدی بیست در آمد سالیانه آنها تجاوز نخواهد کرد.

ماده نوزدهم - مبلغ حقوق رؤسای ژاندارمری کل کشور و شهربانی کل و آمار و ثبت احوال و ثبت اسناد و املاک بانصوب هیئت وزیران معین میشود و حد اکثر آن مبلغی است که در بودجه تفصیلی وزارتخانه های مربوطه پیش بینی و بتصویب کمیسیون بودجه رسیده باشد و در هر حال از شش هزار ریال تجاوز نخواهد کرد مگر آنکه حقوق درجه متصدی آنها از این مبلغ تجاوز نماید که در اینصورت حقوق درجه نظامی خود را دریافت مینمایند.

ماده بیستم - حقوق شهردار تهران معادل مبلغی است که بتصویب انجمن شهرداری تهران رسیده و از ماهی هفت هزار ریال تجاوز نخواهد کرد.

حقوق شهردار شهرستانها و قصبات در حدود مبلغی است که در بودجه هر محل پیش بینی و بتصویب انجمن شهرداری محل و وزارت کشور رسیده باشد - در صورتیکه حقوق رتبه متصدی کمتر از مبلغ پیش بینی شده باشد ممکن است بطور کلی تا نصف حقوق رتبه و در نقاط بد آب و هوا معادل تمام آن حقوق در حدود اعتبار مصوب در بودجه برقرار و پرداخت گردد در هر صورت میزان حقوق جمعاً از پنج هزار ریال تجاوز نخواهد کرد.

ماده بیست و یکم - علاوه بر مبلغ یک هزار و بیست و چهار ریال و شصت و پنج دینار (۱۰۲۴/۶۵) ریال وظیفه بازنشستگی که طبق ماده ۴۷ قانون استخدام کشوری مصوب ۲۸ اسفند ماه ۱۳۱۰ به بازماندگان مرحوم فرزین وزیر سابق دربار تعلق میگردد مبلغ دو هزار و نهصد و هفتاد و پنج ریال و سی پنج دینار (۲۹۷۵/۳۵) ریال نیز از روز بعد از فوت آن مرحوم در باره بازماندگان مذکور بشرح ماده سوم قانون وظایف مورخ ۱۹ ربیع الاول ۱۳۲۶ برقرار و پرداخت آن از درآمد عمومی کشور بحساب ماده ۵۰ بودجه کشور تصویب میشود. اضافه مذکور نسبت ببازماندگان مذکور مادام که سن آنها از بیست و یکسال تجاوز نکرده و نسبت ببازماندگان اناث مادام که شوهر اختیار نکرده قابل پرداخت است.

ماده بیست و دوم - از تاریخ فوت مرحوم سید علی مساوات کارمند پیشین وزارت دارائی ماهی ششصد ریال (۶۰۰) به پنج نفر فرزند و زن آن مرحوم پرداخته میشود. این وظیفه در مورد عیال و دخترها مادامی که شوهر اختیار نکرده‌اند و در مورد پسرها مادام که به بیست و یکسال تمام نرسیده اند قابل پرداخت است.

ماده بیست و سوم - از اول ۱۳۲۱ وظیفه ورثه مرحوم سید جمال الدین واعظ ب ماهی سیصد و شصت ریال تصویب و برقرار میشود.

ماده بیست و چهارم - بوزارت کشاورزی اجازه داده میشود حقوق و مزایای چهل و شش نفر کارمند جنگلبانی را که از اول سال ۱۳۲۱ بکارگماشته‌اند از محل اعتبار منظور در بودجه وزارت کشاورزی تأمین و پرداخت نماید.

ماده بیست و پنجم - وزارت دارائی مجاز است در ظرف سال ۱۳۲۱ بهای مخبرات و مرسولات وزارت جنگ و ژاندارمری و شهربانی کل را علاوه بر اعتبار بودجه پذیرفته و درآمد و هزینه آنرا در حساب بودجه کشور جمعاً و خرجاً منظور دارد.

ماده بیست و ششم - وزارت بهداری مجاز است از محل وجوه حاصل از فروش دارو که در حساب مخصوص بجزانه داری کل تحویل خواهد شد دازو خریداری نماید حساب ماهیانه خرید و فروش دارو تابع تشریفات مربوطه بمحاسبات دولت بوده و مجموع معامله باید جمعاً و خرجاً در لایحه تفریح بودجه کشور منظور گردد.

ماده بیست و هفتم - وزارت دارائی مجاز است پرداخت تعهدات سال ۱۳۲۰ و سالهای قبل وزارت جنگ را در حدود باقی اعتبار سال مذکور آن وزارتخانه تا آخر ۱۳۲۱ ادامه داده و مبلغی را که بعد از دوره عمل ۱۳۲۰ پرداخته میشود بحساب بودجه ۱۳۲۱ بعنوان تعهدات سالهای گذشته آن وزارتخانه منظور دارد صورت تعهدات نامبرده را بطور تفصیل تا آخر سال ۱۳۲۱ بتصویب کمیسیون بودجه رسانیده و پس از تصویب پرداخت میشود.

ماده بیست و هشتم - وزارت دارائی مجاز است تعهداتی را که ژاندارمری قبل از پیشنهاد بودجه تفصیلی علاوه بر پرداخت و تعهدات اسفند مینماید در حدود اعتبار سال ۱۳۲۱ امنیه کل کشور به پردازد.

ماده بیست و نهم - وزارت دارائی مجاز است هزینه مخبرات تلگرافی و مرسولات پستی سال ۱۳۲۰ اداره کل شهربانی و ادارات شهربانی شهرستانها را در حساب بودجه سال نامبرده جمعاً و خرجاً منظور نماید.

ماده سی ام - وزارت دارائی مجاز است تا استهلاك بدهی های تثبیت شده و تثبیت نشده دولت بیبانگ ملی ایران در هر سال مبلغی که از یکصد میلیون ریال کمتر نباشد در بودجه کشور و بابت اصل و بهره بدهی ها بیبانگ مذکور بپردازد.

ماده سی و یکم - وزارت بهداری مجاز است تمام يك قطعه باغ معروف به پوستی واقع در کنار جاده ورامین را به ملکیت آقای فیروزآبادی به رایگان واگذار نماید و آقای فیروزآبادی هم اراضی زیر را که مجموع آنها چهار و هفت هزار و سیصد و پنجاه و هفت متر و سی و پنج سانتیمتر مربع میباشد بنام بیمارستان فیروزآبادی وقف مؤبد خواهد نمود. زمین بیمارستان فیروزآبادی.

تمام زمین سمت غربی بیمارستان.

زمین محل موتورخانه برق.

ماده سی و دوم - وزارت بهداری مجاز است يك میلیون و پانصد هزار ریال برای ترمیم امور مالی بنگاههای خیریه بهداری و شیر و خورشید سرخ استانهای ۳ و ۴ از بانک ملی وام دریافت داشته و اصل و بهره آنرا از محل اعتباری که در بودجه های سال آینده خود منظور خواهد نمود باقسط رد نماید.

ماده سی و سوم - وزارت دارائی مجاز است اسناد هزینه مخارجی را که در حدود اعتبارات مصوب و طبق مقررات مربوط پرداخته شده ولی بخرج بردن اسناد آن بواسطه کافی نبودن اعتباری که بطور تخمین بابت تعهدات بیودجه آن سال انتقال داده میشود مقدور نگردیده است بحساب اعتبار مذکور بخرج پذیرد.

ماده سی و چهارم - وزارت دارائی مجاز است درآمد حاصل از تصفیه سیم مخلوط با خاکهای حاصل از ضرب پول در سالهای سابق موجود در ضرابخانه را پس از وضع هزینه تصفیه بحساب درآمد عمومی منظور و در بودجه سال مربوطه کشور جمع و خرج نماید این اجازه شامل عملیاتی که در سال ۱۳۲۰ برای انجام این منظور بطور آزمایش بعمل آمده نیز خواهد بود.

ماده سی و پنجم - وزارت بازرگانی مجاز است پروانه ورود معاف از گواهی صدور بمبلغ یکصد و نود و شش هزار

و پانصد دلار (۱۹۶۵۰۰) دلار برای چهل دستگاه کامیون و دویست و هشتاد (۲۸۰ حلقه) لاستیک و مقدار لوازم یدکی که در سال ۱۳۱۴ برای شرکت دولتی حمل و نقل خراسان وارد شده صادر نماید.

ماده سی و ششم - وزارت کشور مجاز است مبلغ سی و پنج میلیون و ششصد و شصت و يك هزار و هفتصد و نود و نه ریال و نود و پنج دینار (۳۵۶۶۱۷۹۹/۹۵) ریال که برای هزینه ساختمان مؤسسه برق و خرید کامیون و دوچرخه شهرداری تهران از بانک ملی بعنوان وام دریافت شده و با فرع آن از محل درآمد شهرداری تهران باقسط معین در قرارداد مسترد نماید.

ماده سی و هفتم - عملی که تا کنون از طرف وزارتخانهها نسبت بترفیع کارمندان لیسانسیه و دکتر میشده و استحقاق بترفیع آنها پس از یکسال توقف در پایه های سه و چهار و دو سال در پایه پنج تشخیص میگردد تایید و از تاریخ استحقاق حق استفاده دارند و مادام که قانون مخصوص وضع نگردیده میتوانند بهمین ترتیب نسبت بترفیع آنها رفتار نمایند.

ماده سی و هشتم - آموزشگاه عالی بهداشت مشهد و نظایر آن که بعد ها در سایر شهرستانها از طرف وزارت فرهنگ تأسیس میشود از شعب دانشکده پزشکی تهران محسوب و مشمول مقررات مربوطه بدانگاه تهران میگردد.

ماده سی و نهم - بوزارت دارائی اجازه داده میشود که برای هزینه پلمب نمودن پوستهائی که در کشتارگاهها تحت نظر مأمورین دامپزشک بازرسی میشود از هر پوست پلمب شده ده دینار دریافت دارد.

ماده چهلم - وزارت دارائی مجاز است مبلغ بیست و هفت میلیون و دویست و سی هزار و پانصد و پنجاه ریال اعتبارات زیر را از محل اضافه درآمد بودجه کل کشور و از محل حاصل از کسر پاره ای از اعتبارات مصوب بتشخیص وزارت دارائی و از محل صرفه جوئیهای بودجه کشور تأمین نماید:

۱ - اضافه اعتبار وزارت کشاورزی	
الف - هزینه اتصال آب کوه رنگ بزاینده رود	۵۰۰۰۰۰۰
ب - هزینه ساختمانهای آبیاری	۴۸۰۰۰۰۰
	جمع ۹۸۰۰۰۰۰
۲ - اضافه اعتبار وزارت فرهنگ	
الف - کسر اعتبار بودجه	۲۴۸۰۵۵۰
ب - کسر اعانه آموزشگاههای ملی	۱۳۰۰۰۰۰
ج - اضافه حقوق قانونی کارمندان فرهنگ شهردارها	۱۴۲۰۰۰۰
د - اعتبار کلاسهای اضافی	۲۵۰۰۰۰۰
ه - توسعه فرهنگ فارس و بنادر	۱۰۰۰۰۰۰
و - حق التدریس استاد های هنرستان عالی هنرهای زیبا	۱۳۰۰۰۰
	جمع ۸۸۰۰۰۵۵۰
۳ - اضافه اعتبار وزارت بهداری برای شهرستانها خاصه فارس و بنادر و کرمان بمصرف خواهد رسید	۲۰۰۰۰۰۰
۴ - اضافه اعتبار دولت	۴۰۰۰۰۰۰
۵ - حقوق انتظار خدمت	۱۰۰۰۰۰۰

۱۵۰۰۰۰۰

۶ - اضافه اعتبار شهربانی کل برای پانصد پاسبان اضافی

۱۳۰۰۰۰۰

۷ - « « مجلس شورای ملی برای کمک بکارگران چاپخانه

جمع کل ۲۷۲۳۰۰۵۰۰

تبصره ۱۰ - وزارت فرهنگ مکلف است دانشکده حقوق را تکمیل نماید بطوری که لیسانسیه های حقوق

بتوانند به تحصیل دیپلم دکترا نائل شوند .

تبصره ۲۰ - وزارت دارائی مجاز است که اعتبارات وزارتخانه ها را در قسمت اضافات قانونی و افزایش مربوط به

مستخدمین کثیرالاولاد و مستخدمین دولت را از صرفه جوئی بودجه کل کشور بپردازد .

ماده چهل و یکم - مبلغ چهارصد ریال شهریه درباره دوفرزند و عیال علی اکبر قاسمی کارگر آزمایشگاه ضرابخانه

که پس از سی سال خدمت در نتیجه انجام وظیفه فوت نموده است برقرار و پرداخت آن بحساب اعتبارشهریه و وظیفه تصویب میشود . شهریه مذکور در مورد ورثه ذکور تا رسیدن به بیست و یکسال تمام و در مورد اناث مادام که شوهر اختیار نکرده اند قابل پرداخت میباشد .

ماده چهل و دوم - وزارت بازرگانی و پیشه و هنر و وزارت راه میتوانند اشخاصی را که بموجب حکم وزارتی

استخدام شده اند و مشمول قانون استخدام کشوری نمیشوند با حقوق دریافتی آنها در اسفند ماه ۱۳۲۰ مطابق مقررات آئین نامه ای که بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید بموجب قرارداد استخدام نمایند .

ماده چهل و سوم - وزارت بازرگانی و پیشه و هنر میتواند برای تدریس در هنر سرای عالی اشخاصی را که درجه

علمی آنها در رشته های مربوط د کتری یا معادل آن بوده و سن آنها کمتر از ۲۵ سال نباشد با رتبه دانشیاری استخدام و حقوق آنها را از اعتبار حق التدریس بپردازند ترفیع این قبیل کارمندان از لحاظ توقف در مراتب بارعایت مقررات قانون دانشگاه برطبق آئین نامه ای خواهد بود که بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید .

ماده چهل و چهارم - برای احداث خزانه های جنگل و خرید جنگلهای مخروبه بمنظور احداث جنگل در

آنها و پیوند درختهای میوه جنگلی واحداث جنگلهای مصنوعی بوزارت دارائی اجازه داده میشود از هر متر مکعب چوب صنعتی که از جنگل های شمال حمل میشود بیست ریال دریافت و بوزارت کشاورزی بپردازد که بمصارف مربوطه برسانند .

تبصره - دهاقین و کشاورزان محلی برای احتیاجات زراعتی و ساختمانهای شخصی از این قانون مستثنی و از

پرداخت بیست ریال در هر متر مکعب معاف میباشند .

ماده چهل و پنجم - وزارت دارائی مجاز است باغ مهدینه واقع در شهر ری را بانضمام منضمات و ملحقات و آب ملکی

بقیمت حد اقل که در اعلان مزایده که منتشر شده بجمعیت خیریه شیر و خورشید سرخ ایران واگذار نماید و قیمت آنرا بچهار قسط متساوی سالیانه دریافت دارد .

ماده چهل و ششم - اشخاصی که در نتیجه اجرای ماده پنجم قانون ۲۵ مهر ماه ۱۳۲۰ تهرئه شده و میشوند حق

ادعا و مطالبه حقوق گذشته و خسارت از دولت را ندارند و فقط جرائمی که از آنها دریافت شده است باید مسترد شود - برای تأمین محل پرداخت این جرائم در سال ۱۳۲۲ دولت اعتبار کافی در بودجه منظور خواهد نمود .

ماده چهل و هفتم - وزارت دارائی مجاز است صرفه جوئیهای ماهیانه و سالیانه مواد بودجه سال ۱۳۲۱ ژاندارمری

کل کشور را بمصارفی که در سایر مواد بودجه آن اداره رئیس کل ژاندارمری صلاح بداند برساند .

ماده چهل و هشتم - عوائد اوقاف هر شهرستان که مصرف معین ندارد و باید در مطلق بریات صرف شود بانظارت

فرهنگی بمصرف تعلیمات و مدارس ملی و بهداری همان شهرستان خواهد رسید .

ماده چهل و نهم - انتقال افسران ارتش بخدمات کشوری فقط در دومورد زیر مجاز خواهد بود :

۱ - در مواردی که ژاندارمری کل و شهربانی کل کشور بوجود آنها محتاج باشد .

۲ - در مواردی که افسران دارای اطلاعات علمی و فنی مخصوص بوده و انتقال آنها منحصرأ برای استفاده از

معلومات آنها لازم باشد .

ماده پنجاهم - وزارت دارائی مجاز است استثنائاً تمهیدات علاوه بر اعتبار مواد مربوط بودجه وزارتخانهها و ادارات

تابمه آنها را طبق صورتهای تفصیلی تصویبی کمیسیون بودجه از محل اعتباراتی که در بودجه سال ۱۳۲۱ آنها منظور شده است بپردازد .

ماده پنجاه و یکم - مواد زیر در سال ۱۳۲۱ بقوت خود باقیست :

مواد ۱/۲/۳/۴/۱۱/۱۴/۲۳/۲۸/۲۹/۳۰ قانون متمم بودجه ۱۳۲۰ .

ماده ۱۵/۱۸/۱۹/۲۴/۲۶/۲۷ قانون متمم بودجه ۱۳۲۰ .

ماده ۷/۹ قانون متمم بودجه ۱۳۱۸

ماده ۱ « « « ۱۳۱۶

ماده ۲۴ « « « ۱۳۱۴

ماده ۶ « « « ۱۳۱۳

ماده ۴ « « « ۱۳۱۲

ماده ۴ « مصوب ۸ آبان / ۱۳۲۰

تبصره ۱۰ - ماده هشتم قانون متمم بودجه سال ۱۳۲۰ راجع به پنبه در سال ۱۳۲۱ نیز بقوت خود باقی و دولت مکلف

است نرخ خرید پنبه ووش و جوزقه و فروش داخلی آنرا با فروش تخم پنبه با موافقت کمیسیون کشاورزی مجلس شورای ملی برای هر محل تعیین و اعلام نماید .

تبصره ۲۰ - احتیاجات محلی کشاورزان از پنبه و پنبه تخم و احتیاجات پنبه کرباس بافان و اصناف جزء از قبیل

حلاج - طناب باف - زیلوباف و غیره را باید در هر محل از خرید خود مستثنی و تأمین نماید .

ماده پنجاه و دوم - وزارت کشور مجاز است باز نشستگان مشمول ماده ۲۴ قانون تقسیمات کشور مورخ ۱۶

آبانماه ۱۳۱۶ و همچنین باز نشستگان مشمول ماده ۳ قانون اصلاح قانون استخدام کشوری مصوب ۱۱/۶/۲۹ را مطابق آخرین رتبه که در حین بازنشستگی داشته اند بخدمت بپذیرد .

در صورت موافقت کسور تقاعد مدت بازنشستگی آنها جزو خدمت آنها محسوب خواهد شد .

ماده پنجاه و سوم - علاوه بر مبلغ ۱۳۴۶/۷ ریال وظیفه بازنشستگی ورثه مرحوم عبدالرحیم خان خالی مبلغ

۶۵۳/۳ ریال و علاوه بر مبلغ ۷۵۲/۰۵ ریال وظیفه بازنشستگی ورثه مرحوم حسن فلسفی مبلغ ۷۴۷/۹۵ ریال بشرح ماده

سوم قانون وظایف مورخ ۱۹ ربیع الاول ۱۳۲۶ در باره ورثه برقرار و پرداخت آن از در آمد عمومی کشور به حساب اعتبار

موضوع ماده ۵۰ بودجه کشور تصویب میشود و اضافه مذکور نسبت ببازماندگان ذکور مادام که از بیست و یکسال تجاوز نکرده و نسبت ببازماندگان اناث مادام که شوهر اختیار نکرده اند قابل پرداخت است .

ماده پنجاه و چهارم - حقوق وزیران مشاور و رئیس کل خواربار کشور و مأمورین جدید آن و سازمان منع

احتکار و همچنین مصارف اداره حفاظت اموال اتباع خارجی و داد گاههای املاک و اگذاری مادام که سازمان و اعتبارات مربوط بآنها بموجب قانون دیگری تصویب نشده است از اعتبار دولت قابل پرداخت میباشد.

ماده پنجاه و پنجم - رجوع کارهای اضافی پیش از بیست و پنج درصد از مقدار کاری که در قرارداد های ساختمانی پیش بینی میشود ممنوع و وزارت دارائی مجاز است فقط بهای اضافه کارهایی که تا این تاریخ علاوه بر میزان مقرر در قراردادها بمقاطع کارها رجوع شده است در حدود واحدهای بهای کارهای اصلی بپردازد.

ماده پنجاه و هشتم - وزارت دارائی مجاز است کسر بودجه مجلس شورای ملی را تا حدود مبلغ چهارصد ریال از محل صرفه جوئی بودجه مجلس تأمین نماید. مخبر کمیسیون بودجه - اعتبار

ماده پنجاه و نهم - دولت مکلف است تا آخر اسفند ماه ۱۳۲۱ قانون مخصوصی برای مهندسين تهیه و بمجلس شورای ملی تقدیم نماید.

ماده پنجاه و دهم - دولت مکلف است مسئله مطالبات شهرداری را از شاه سابق تعیین نموده و آنها را وصول و بشهرداری تحویل کند.

ماده پنجاه و یازدهم - وزارت راه مکلف است معادل مبلغ کارخانه عملیات از مطالبات مقاطعه کارها کسر و پس از رسیدگی طلب عملیه و کارگرها را پرداخته و از مطالبات مقاطعه کارها کسر نماید.

این قانون که مشتمل بر پنجاه و نه ماده است در جلسه پنجم آذرماه یکهزار و سیصد و بیست و یک بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری